Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Mwenendo Wa Waislamu Katika Tawassul

Sera ya Waislamu katika zama za uhai wa Mtume [s] na baada ya kufa kwake inakubaliana na kutawassal kwa Mawalii wa Mwenyezi Mungu na kuomba uombezi kupitia vyeo vyao na heshima zao mbele ya Mwenyezi Mungu.

Ifuatayo ni mifano ya sera hiyo ya Waislamu.

1. Ibn Al-Athir mwana historia mashuhuri aliyefariki mwaka 630 anaandika hivi:

"Omar bin Al-Khattab aliomba mvua kupita kwa Abbas katika mwaka wa ukame ulipozidi, basi Mwenyezi Mungu akawateremshia mvua na kwa dua hiyo ardhi ikaota mimea, Omar akasema: "Wallahi huu ni wasila kwa Mwenyezi Mungu na hii ni daraja mbele yake."

Naye Hasan alisema:

"Imamu aliomba baada ya ukame kutufikia mfululizo. Basi Mawingu yakanyesha kwa kipaji cha Abbas. Ni ammi ya Mtume na ndugu wa mzazi wake ambaye amemrithisha Mtume heshima hiyo, watu wengine hawakuipata. Kwake yeye Mola ameihuyisha ardhi na sasa imekuwa ya kijani kibichi kila sehemu baada ya kuwa kame."

Na baada ya watu kuwa wamepata mvua hii wakawa wanajipangusia kwa Abbas na kumwambia, pongezi ewe uliyezinywesha maji haram mbili (Maka na Madina).[1]

Kufanya mazingatio kwenye tukio hili la kihistoria ambalo sehemu yake fulani ameitaja pia Bukhari katika sahihi yake, kunatia nguvu kusema kwamba miongoni mwa aina za wasila ni kutawassal kwa watu wenye vyeo na heshima mbele ya Mwenyezi Mungu, na ni kitu ambacho matokeo yake ni kujikurubisha kwa Mwenyezi Mungu na pia kumtukuza muombaji na yule mwenye kutawassal.

Je, ni maelezo gani yaliyo wazi kuliko kauli ya Omar aliposema "Wallahi huu ndiyo wasila kwa Mwenyezi Mungu na daraja mbele yake."

2. Al-Qastalany aliyefariki mwaka 923 A.H. anasema:

"Hakika Omar alipoomba mvua kwa wasila wa Abbas alisema, "Enyi watu hakika Mtume alikuwa akimuona Abbas kuwa ana haki kwake kama ile aionayo mtoto kwa mzazi wake, basi mfuateni Mtume kwa amii yake na mumfanye Abbas kuwa ni wasila kwa Mwenyezi Mungu". Katika maelezo haya kuna ufafanuzi wa kusihi tawassul, na kwa maelezo haya pia inavunjika kabisa kauli ya mwenye kuzuwiya Tawasul kwa watu walio hai na wafu na pia inavunjika kauli ya anayezuwiya kutawassal kwa mtu asiye Mtume."[2]

3. Hapo kabla tumetaja kwamba "Mansur Al-Abbasi Ad-dawaniqi" alimuuliza Malik bin Anas, Imam wa Madhehebu ya Malik, namna ya kumzuru Mtume [s] na namna ya kutawas-sal kwake..... naye akamwambia Malik:

"Ewe Abu Abdillah nielekee Qibla niombe au nimuelekee mjumbe wa Mwenyezi Mungu?" Malik akasema: "Kwa nini unampa kisogo Mtume wakati yeye ndiyo wasila wako na wasila wa baba yako Adam kwa Mwenyezi Mungu siku ya Kiyama? Ilivyo sawa muelekee na umuombe akuombee na Mwenyezi Mungu atakubali maombi yako, kwani Mwenyezi Mungu anasema: "***Na lau wao wakizidhulumu nafsi zao***... "[3]

4. Beti hizi mbili zifuatazo amezitaja Ibn Hajar Al-Haithami kutoka katika shairi la Imam Shafii - Imam wa Madhehebu ya Kishafii.

"*Kizazi cha Mtume, wao ni njia yangu na wao ni wasila wangu kwa Mwenyezi Mungu, kwao wao kesho nataraji kupewa kitabu changu kwa mkono wa kulia*."[4]

Baada ya maelezo yote yaliyotangulia miongoni mwa dalili na hoja na ushahidi inawezekana kusema kwamba Manabii na watu mashuhuri wa dini wao ndio ule wasila alioukusudia Mwenyezi Mungu aliposema:

"Enyi mlioamini, mcheni Mwenyezi Mungu na mtafute wasila kwake." Qur'an, 5:35.

Na kwa hakika Mwenyezi Mungu ameamuru kuwafanya wao kuwa ni wasila wa kumfikia yeye Mwenyezi Mungu.

Na hapana shaka kwamba, wasila haukuishia kwenye kutekeleza mambo ya faradhi na kujiepusha na mambo ya haramu peke yake, bali unakwenda mbele zaidi na kukusanya matendo ya Sunna ambayo ndani yake mna kutawassal kwa Mawalii.

Je, yawezekana kusema kwamba wanachuoni na wahakiki walikosea kuifahamu maana ya "wasila"? Pamoja na kufahamika kuwa wao ndio marejeo katika hukmu za sheria nao ndio walohifadhi hadithi na ni miongoni mwa wasomi wa Kiislamu ambao huashiriwa kwa kutolewa mifano yao?

Hakika watu wanaojitokeza kukosoa ukweli huu na dalili hizi na wakawa wanatafiti huku na huko kujaribu kugeuza kila hadithi na dalili, wao wanafanana na hakimu ambaye hukimbilia kuhukumu bila ya kuwa na ushahidi anaoutegemea.

Bukhari anapokea hadithi katika Sahihi yake isemayo:

"Hakika Omar bin Khattab alikuwa kila wanapopatwa na ukame huomba mvua kwa Abbas bin Abdil-Muttalib (r.a.) na kisha husema, "Ewe Mwenyezi Mungu tulikuwa tukitawassal kwako kupitia kwa Mtume wetu na ukitupa mvua, basi sasa tuna tawassal kwako kwa ammi ya Mtume wetu basi tupe mvua." Bukhari anasema, "Basi hupewa Mvua."[5]

Hakuna majadiliano juu ya kusihi kwa hadithi hii kiasi kwamba hata huyo Ar-rifai ambaye ni mwandishi wa Kiwahabi anayepinga hadithi mutawatiri za kutawassal kwa njia yoyote ile, lakini amekiri kwamba hadithi hii imesihi akasema:
"Hakika hadithi hii ni sahihi na kama ruhusa hii itakuwa imesihi kisheria, basi sisi tutakuwa miongoni mwa watu wa kwanza kuikubali na kutenda kwa mujibu wa hadithi hiyo."

Kutokana na kufahamika maelezo waliyoyataja yaliyopokelewa toka kwa Omar bin Khattab kuhusu kutawassal kwa Abbas na kwamba yeye aliapa kwa Mwenyezi Mungu akasema, "Wallahi huu ndiyo wasila kwa Mwenyezi Mungu na daraja mbele yake", inadhihiri katika hadithi hii kuwa ukweli wa wasila ni kutawassal kwa Abbas yeye mwenyewe na ni kwa heshima yake na jaha yake mbele ya Mwenyezi Mungu Mtukufu na siyo kutawassal kwa dua ya Abbas.

Kwa hali hii, amepokea Muhammad Bin Nuuman Al-Maliki aliyefariki mwaka 683 A.H. ndani ya kitabu chake kiitwacho "Misbahud-dhalami fil-mustaghiithina bikhairil-anam" namna ya kutawassal alikotawassal Omar kwa Abbas akasema:

"Ewe Mwenyezi Mungu tunakuomba mvua kupitia kwa ammi ya Mtume wako, na tunataka kwako msaada kupitia kwake kwa ndevu zake nyeupe, basi wakapewa mvua" na kwa matokeo haya Abbas bin Utba bin Abi-Lahab anasema:

"Kupitia kwa ammi yangu Mwenyezi Mungu aliinywesha Hijazi na watu wake, wakati Omar alipoomba kupitia kwenye ndevu zake nyeupe."[6]

Naye Hasan alisema: "Mvua ilinyesha kwa kipaji cha Abbas."

Na amesema Ibn Hajar Al-asqalani, "Abbas aliomba kwa Mwenyezi Mungu kwa kusema....Watu walikuelekea kupitia kwangu kutokana na daraja yangu kwa Mtume wako."

Ewe msomaji mpendwa; imekudhihirikia wazi kwamba kutawassal hapa tunakokuelezea hapa kulikuwa ni kutawassal kwa dhati ya Abbas na heshima yake.

Wanachuoni wa fani ya Balagha wamesema: "Taaliqul-hukmi Bil-was-fi Mush-irun bil-illiyyat."

Maana yake: "Hukumu inapolazimiana na sifa huwa inajulisha kwamba sababu ya kupatikana hukumu hiyo ni sifa ile.

Kwa mfano Qur'an tukufu inasema:
"Na ni juu ya mtu ambaye kwa sababu yake amezaliwa mtoto (***yaani baba***) ***rizki ya hao kina mama.***" Qur'an, 2:233.

Maana yake ni kwamba mwanamke aliyemzalia mume mtoto, basi ni wajibu kwa mume kusimamia matumizi ya mwanamke huyo. Hukumu iliyopo hapa ni ule wajibu wa kutoa matumizi, na sifa ni yule mtoto aliyezaliwa na mwanamke.

Hebu tazama mfano mwingine:

"Kama mzazi atamwambia mwanawe "Muheshimu mwanachuoni" hakuna sababu nyingine isipokuwa ni elimu yake na ubora alionao.

Kwa msingi huu tulioueleza sasa hivi unaikuta kauli ya Omar anaposema:
"Sisi tunatawassal kwako kupitia kwa ammi ya Mtume wako."

Ndani ya kauli hii kunabainika sababu ya katawassal kwa Abbas kinyume na mtu mwingine, na hiyo ni kwa sababu ya kuwa kwake ni ammi ya Mtume [s].

Naye Abbas mwenyewe alisema: "Kwa heshima niliyo nayo kwa Mtume wako."

Kwa ufupi baada ya yote yaliyotangulia inawezekana kusema kwa yakini kamili kwamba, "Bila shaka Waislamu toka hapo mwanzo wa kuja Uislamu walikuwa wakitawassal kupitia kwa watu wema na watukufu."

1. Usudul-ghabah fii maarifatus-Sahaba, juz. 3, uk 111, chapa ya Misri.
2. Kitabul-Mawahibil-laduniyyah: Chapa ya Misri.
3. Wafaul Wafa, juz. 2, uk. 1376
4. As-sawaiqul-muh-riqah cha Ibn Hajar, uk. 178
5. Sahih Bukhari, babu salatul-istiqai, juz. 2, uk. 32.
6. Wafa-ul Wafa, juz. 3, uk. 375. Amenakili toka katika Mis-bahud-Halam.

Source URL:
https://www.al-islam.org/uchunguzi-juu-ya-uwahhabi-ayatullah-jafar-subhani/mwenendo-wa-waislamu-katika-tawassul#comment-0